

О. Й. Лесько¹
Л. Д. Глущенко¹
Т. К. Мещерякова¹

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОКРАЩЕННЯ УМОВ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

¹Вінницький національний технічний університет

Досліджено сучасні тенденції та напрямки дерегуляції підприємницької діяльності на законодавчому рівні. Визначено проблеми, що супроводжують реформи в сфері дерегуляції і перешкоджають розвитку підприємництва. Запропоновано перспективні напрямки покращення умов ведення бізнесу в Україні.

Ключові слова: дерегуляція, державне регулювання, підприємницька діяльність, економічний розвиток, умови ведення бізнесу.

Вступ

Стан і рівень розвитку підприємництва багато в чому впливають на темпи економічного зростання, можливості підвищення ефективності виробництва, структуру і якість ВВП, рівень зайнятості, соціальну політику держави, а отже, і конкурентні переваги країни на світовій арені.

Актуальність роботи зумовлена тим, що запроваджена реформа дерегуляції в сфері підприємництва залишається заручником вад існуючої державної регуляторної та економічної політики. Позитивні кроки, що анонуються і здійснюються урядом, гальмуються їх вибірковістю у практичній площині та характеризуються нездатністю системно впливати на трансформацію економіки.

Підприємство, внаслідок встановлених нині практик ведення бізнесу і регулювання підприємницької діяльності, втрачає потенціал до стрімкого зростання власних масштабів і ефективності функціонування [1, с. 5].

Сучасною умовою економічного розвитку підприємництва є здійснювана державою політика підтримки підприємницької діяльності, актуальним аспектом якої є дерегуляція, що спрямована на створення ефективно працюючої економічної системи і передбачає зменшення державного втручання в діяльність підприємств.

Проблема надмірного державного регулювання, недосконалість механізмів державної регуляторної політики, високий рівень невизначеності ринкового середовища, необхідність проведення дерегуляції економіки та прийняття низки першочергових заходів для можливості економічного розвитку підприємницької діяльності в Україні широко обговорюється в політичному, науковому та бізнес-середовищах.

Питання дерегуляції економіки висвітлено в роботах таких дослідників, як Я. Бережний, З. Варналій, Т. Васильців, Т. Голікова, В. Мельник та ін. Питання дерегуляції підприємницької діяльності залишається відкритим і потребує подальшого вивчення для розробки науково-практичних рекомендацій, які сприятимуть стабільному розвитку підприємництва.

Метою роботи є дослідження тенденцій і проблем дерегуляції підприємницької діяльності та розробка пропозицій щодо перспективних напрямків покращення умов ведення бізнесу в Україні.

Результати дослідження

Державне регулювання є формою державного впливу на економіку і проявляється у встановленні державою загальних правил поведінки (діяльності) для учасників суспільних відносин та їх коригування залежно від зміни умов зовнішнього та внутрішнього середовища. Державне регулювання підприємницької діяльності є необхідним, тому що здійснюється з метою загальних суспільних інтересів. Водночас державне регулювання має бути ефективним, а рівень державного втручання не повинен бути надлишковим.

Вимога розвитку економіки України вимагає перегляду ступеня «присутності держави» у сфері підприємницької діяльності з метою запобігання негативних наслідків такої «присутності». Розглядаючи економічну сутність дерегуляції, слід відмітити, що вона є одним із пріоритетних напрямів реформування державного управління економіки країни, сукупністю заходів, спрямованих на зменшення втручання державних органів у економічну діяльність суб'єктів господарювання. Отже, задача дерегулювання підприємницької діяльності має полягати у встановленні умов, які сприятимуть стабільному розвитку підприємництва в країні. А результатом має стати якісне поліпшення бізнес-клімату в Україні [2].

Сьогодні дерегуляція є одним з основних елементів нової моделі розвитку України та складовою частиною європейської інтеграції. Відповідно до «Стратегії реформ — 2020», Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Коаліційної угоди між основними політичними партіями України дерегуляцію визначено не самоціллю, а необхідним інструментом, місією якого є кардинальне поліпшення бізнес-клімату та інвестиційного клімату в Україні, чинником створення нових робочих місць та підвищення якісних стандартів життя [3].

Ухвалений новий Закон України від 12.02.2015 № 191-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» спрощує процедуру відкриття і ведення господарської діяльності, скорочує дозвільні та погоджувальні процедури, зменшує вплив державних органів на діяльність суб'єктів господарювання, підвищує рівень захисту прав інвесторів, вдосконалюється механізм фінансування діяльності органів Державної реєстраційної служби тощо [4].

Проведення реформи в сфері дерегуляції та розвитку підприємництва передбачає усунення надлишкового регулювання відносин між державою та бізнесом та надмірного контролю підприємницької діяльності. Головним завданням реформи є зниження регуляторного тиску держави на бізнес шляхом спрощення процедур, зменшення контролюючих органів та частоти перевірок, скасування зайвих дозволів та ліцензій тощо. Реформа містить 3 етапи:

1. Ліквідація надмірних регуляторних бар'єрів, які заважають діяльності бізнесу;
2. Запровадження процесу гільйотини, за якого тягар доведення доцільності регулювання переноситься на регуляторні органи;
3. Створення превентивного механізму для недопущення появи нових надмірних регуляторних обмежень.

На сьогодні напрямами впровадження політики дерегуляції визначено:

- усунення надмірного регулювання господарської діяльності завдяки зменшенню кількості документів дозвільного характеру, дозвільно-погоджувальних процедур та переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні;
- забезпечення істотного поліпшення умов ведення бізнесу в Україні за напрямами, що враховуються під час складання рейтингу Doing Business;
- сумарне скорочення витрат суб'єктів господарювання на виконання обов'язкових державних регуляторних приписів на 20,0 % протягом п'яти років;
- скорочення кількості регуляторних і контролюючих органів;
- відмова від системи тотального обтяжливого контролю за всіма суб'єктами господарської діяльності на основі запровадження ризикоорієнтованої системи державного контролю;
- підтримка та розвиток малого і середнього бізнесу;
- забезпечення ефективного захисту прав приватної власності, гармонізація із законодавством ЄС положень українського законодавства щодо захисту інвесторів (внутрішніх та іноземних) і кредиторів;
- забезпечення належного виконання органами виконавчої влади Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» тощо [2].

Таким чином, політика дерегуляції пов'язана з комплексом заходів, спрямованих на модернізацію реєстраційної системи, суттєве спрощення дозвільної та ліцензійної систем, полегшення контролюно-перевірочної діяльності, а також удосконалення податкового адміністрування.

Дві ключові міжнародні організації — Всесвітній економічний форум (ВЕФ) і Світовий банк (СБ) — нещодавно опублікували свої глобальні звіти з оцінкою майже всіх країн світу, включаючи, звичайно ж, і Україну. І Світовий звіт з конкурентоспроможності, що складається ВЕФ, і ведення бізнесу, який готується Світовим банком, вважаються надійними джерелами даних для будь-якого іноземного інвестора. Зниження або підвищення в цих рейтингах може значно вплинути на інвестиційну активність в країні протягом наступного року.

Одним із напрямів оцінки результативності дерегуляційних реформ є аналіз позицій України у світових рейтингах. Згідно з рейтингом Doing Business +2015 (опублікований восени 2014 року), Україна за показниками легкості ведення бізнесу вийшла на 96-те місце у світі (табл.).

Сприятливість умов ведення бізнесу 2015 для України згідно рейтингу Doing Business

Теми	DB 2015 Рейтинг	DB 2014 Рейтинг	Зміни в рейтингу
Реєстрація підприємств	76	69	↓ -7
Отримання дозволів на будівництво	70	68	↓ -2
Підключення до електричних мереж	185	182	↓ -3
Реєстрація власності	59	88	↑ 29
Отримання кредитів	17	14	↓ -3
Захист міноритарних інвесторів	109	107	↓ -2
Оподаткування	108	157	↑ 49
Міжнародна торгівля	154	153	↓ -1
Забезпечення виконання контрактів	43	44	↑ 1

Примітка: складено на підставі даних [5]

Так, за оцінками 2014 року країна відносилася до лідерів за такими показниками, як отримання кредитів (17-те місце) та забезпечення виконання контрактів (43), але була аутсайдером з підключення до електричних мереж (185), міжнародної торгівлі (154) і вирішенню неплатоспроможності (142). За іншими показниками Україна займає середнє положення — 59-те місце з реєстрації власності, 70-те — за отриманням дозволів на будівництво, 76-те — за легкістю реєстрації підприємств, 108-те — за загальним рівнем оподаткування та 109-те — за захистом міноритарних акціонерів. Слід зазначити, що покращення були лише в трьох питаннях з десяти, за якими стежить рейтинг Світового банку. Цього недостатньо для того, щоб стати дійсно економічно розвинутою та інвестиційно успішною країною, враховуючи нинішню важку економічну і політичну ситуацію в Україні [5].

У складовій «Ефективність ринку товарів» Індексу глобальної конкурентоспроможності (2014) використовуються лише три показники, використовувані при розрахунку Індексу легкості ведення бізнесу. Це сукупна податкова ставка (% прибутку); кількість процедур, необхідних для відкриття бізнесу; час, необхідний для відкриття бізнесу (днів). Тут в Україні також розкид: за першою з них країна лише на 123-му місці (незважаючи на поліпшення), за другим — на 57-му, за третім показником — на 96-й позиції.

Незважаючи на поліпшення рейтингу України за індексом «умови ведення бізнесу», слід дослідити нагальні проблеми, які потребують вирішення.

Дерегуляція підприємницької діяльності в Україні здійснюється багато років. При цьому, серед підприємців не знайдеться жодної людини в країні, яка була б задоволена регуляторною політикою і вважає проведені раніше реформи в сфері дерегуляції успішними. Здійснення заходів дерегуляції має лише тимчасовий ефект, оскільки загальне законодавче навантаження і кількість прийнятих нормативних актів, що регулюють підприємницьку діяльність, щороку зростає. При цьому, у нормативно-правовому регулюванні залишаються істотні недоліки, які вимагають внесення змін і доповнень до законодавчої бази.

Причиною таких результатів є те, що перелік норм, які потрібно скасувати чи змінити, визначають чиновники, які, в більшості випадків, зацікавлені у їх збереженні. Саме вони оцінюють пропозиції щодо скасування тих чи інших норм. Саме вони і отримують вигоди від надмірного регулювання. Підприємці та громадськість недостатньо обізнані в корупційних схемах і діях чиновників, а тому не в змозі перемогти їх у бюрократичній боротьбі [6].

Нестабільний політичний стан, слабе верховенство закону, корупція завдають великої шкоди іміджу України і серйозно погіршують її конкурентоспроможність.

Неурядова міжнародна організація з боротьби з корупцією та дослідженню рівня корупції по всьому світу Transparency International оприлюднила результати нового Індексу сприйняття ко-

рупції 2014. «26 балів зі 100 можливих і 142 місце з 175 позицій — такі показники України в нинішньому Індексі сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index) від Transparency International. Україна в черговий раз опинилася на одному рівні з Угандою і Коморськими островами як одна з найбільш корумпованих країн світу. Такі результати, на думку міжнародної антикорупційної спільноти, обумовлені відсутністю дій у руйнуванні корупційних схем, отриманих у спадок від всіх правлячих режимів часів незалежності України. Адже, незважаючи на «зміну фасаду», Україна продовжує тупцювати на місці [7].

Проведення дерегуляції вимагає вивчення реальної ситуації і зосередження на моментах, які найбільше перешкоджають веденню бізнесу. Необхідно розуміти, що можливості будь-якої реформи обмежені: неможливо одночасно поліпшити все — на це не вистачить ні організаційних, ні фінансових ресурсів. Аналіз напрямків дерегуляції, вжитих у 2015 році, показує, що деякі з них спрямовані зовсім не на ті перешкоди, які бізнес з року в рік називає першочерговими.

Наприклад, відкриття бізнесу вже давно не є значною перешкодою. Навіть не дуже проста, порівняно з найкращими світовими зразками, процедура не розцінюється підприємцями як серйозна перешкода, порівняно з адмініструванням податків, доступом до фінансування або корупцією. Під гаслами кардинального спрощення процедур ліцензування і скорочення переліку видів діяльності, що підлягають ліцензуванню, здебільшого скасовані вимоги ліцензування за тими видами діяльності, які не мають вагомego впливу на систему ліцензування.

За оцінками експертів проекту міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного досвіду «Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність», створення мережі дозвільних центрів дало змогу зменшити: часові втрати суб'єктів господарювання в процесі отримання документів дозвільного характеру на 50,7 %; грошові витрати суб'єктів господарювання для отримання документів дозвільного характеру в середньому на 31,2 %. Разом з тим, 23,5 % респондентів зазначили, що діяльність дозвільних центрів перешкоджає рівню корупції, а 44,5 % вказали на те, що така діяльність суттєво не впливає на її рівень [8, с. 107].

З Податкового кодексу виключені положення, що стосуються визначення контролюючим органом податкового зобов'язання платника податків у разі винесення обвинувального вироку або закриття кримінального провадження за nereабілітуючими підставами. Також уточнені умови та порядок допуску посадових осіб контролювальних органів до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок. Крім того, тимчасово, до 31 грудня 2016 року, платники податків звільнюються від сплати штрафних (фінансових) санкцій, зазначених у податковому повідомленні-рішенні у разі сплати податкового зобов'язання протягом 10 календарних днів, наступних за днем отримання податкового повідомлення-рішення. Податкова політика в рамках дерегуляції характеризується зменшенням кількості податків; введенням електронної форми сплати податків тощо, однак тенденції зменшення надмірного рівня податкового навантаження відсутні.

Також відмінено карантинні сертифікати, відмінено монополію ДП «Укресресурси», запустилися певні електронні сервіси. Але зважаючи на вибірковість цих заходів, відчутного покращення умов ведення бізнесу не відбувається.

Залишаються невирішеними проблеми в законодавчому забезпеченні напрямів дерегулювання, дотриманні норм закону на регіональному та місцевому рівнях, значному рівні корупції та бюрократизації тощо. Так, за даними Державної регуляторної служби України, яка здійснює узагальнення інформації, стосовно реалізації «Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності», слід зауважити, що за результатами виконання Плану в II кварталі 2015 року виконано лише 23 відсотки необхідних заходів. Зазначене вказує на те, що більшість nereалізованих заходів потребуватиме виконання у наступних періодах. Таким чином, ключове навантаження щодо виконання Плану припадає на III — IV квартали 2015 року, що ставить під загрозу своєчасне його виконання. На III квартал 2015 року Планом передбачено виконання 24 завдань і заходів, тобто 18 відсотків із загальної чисельності за різними напрямками господарської діяльності. Разом з тим, станом на 20.08.2015 інформацію щодо виконання заходів відповідно до Плану не надано Мінсоцполітики та Мінприроди. Залишаються невиконаними низка завдань та заходів Плану, строк виконання яких припадає на I та II квартали поточного року, які закріплені за наступними державними органами — головними виконавцями Плану: Мінекономрозвитку — 7 не виконано (заплановано 14 заходів, виконано 7); Мінагрополітики — 7 не виконано (заплановано 12 заходів, виконано 5); Мінприроди — не виконано жодного (заплановано 7 заходів); Мін'юст — 4 не виконано (заплановано 5 заходів, виконано 1); МВС — 3 не виконано (заплановано 4

заходи, виконано 1); Мінінфраструктури — не виконано жодного (заплановано 2); МОЗ — не виконано жодного (заплановано 4 заходи); Мінсоцполітики — не виконано жодного (заплановано 1 захід); Мінрегіон — не виконано жодного (заплановано 3 заходи) тощо [9].

Натомість, підприємництво в Україні потребує як дерегуляції, так і запровадження адекватного та прозорого регулювання, що створить для ведення бізнесу належні умови. Дерегуляція та прозоре регулювання повинні покласти край обтяжливим адміністративним процедурам та корупції.

Таким чином, перспективними напрямками покращення умов ведення бізнесу в Україні є:

1. Розробка і впровадження нових правил регулювання підприємницької діяльності. Як показує досвід здійснення політики дерегулювання в економічно розвинених країнах, основним компонентом її змісту, поруч зі скасуванням неефективних регуляційних актів, є впорядкування процедур формування регулюючих правил. Метою такого впорядкування є запобігання розробки та прийняття органами виконавчої влади та місцевого самоврядування нових неефективних правил. Знищення корупційних норми старого управління надасть можливість сформулювати нові та ефективні умови господарювання, які мають сприяти спрощенню ведення бізнесу;

2. Реформа державної служби, яка повинна здійснюватись виходячи із завдань політики дерегулювання, реалізуючи такі правила взаємодії в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування, які будуть мінімізувати стимули до вибудовування адміністративних бар'єрів;

3. Спрямування державних коштів на залучення інвестицій в промисловість, розвиток високих технологій, а не в фінансовий сектор та спекулятивний капітал;

4. Забезпечення доступних кредитних ресурсів для бізнесу. Вартість кредитів повинна бути помірною для бізнесу, особливо для малого та середнього. Фінансові ресурси необхідно направити на стимулювання розвитку підприємництва, у тому числі і за рахунок зниження кредитних ставок та пільгового кредитування, а не використовувати їх для фінансування дефіциту бюджету;

5. Скорочення капітальних видатків з метою погашення заборгованості з ПДВ та авансових переплат податків. Держава незаконно вилучає обігові кошти з підприємницької діяльності для безоплатного використання в своїх цілях за рахунок системи авансових платежів та затримки відшкодування підтвердженого обсягу ПДВ сплаченого підприємцями. Така практика має бути скасована, оскільки підприємці сплачують податки понад суму, яку вони повинні сплати згідно з податковим законодавством [10].

6. Удосконалення державного планування (прогнозування) підтримки і розвитку підприємництва шляхом вироблення системи моніторингу заходів та реалізації регуляторних актів у сфері дерегуляції, напрацювання порівняльних показників і індикаторів функціонування підприємництва; підвищення спроможності основних регуляторів завдяки кількісному розрахунку вигід і витрат (кількісний аналіз регуляторного впливу); розробка методики з нагляду та визначення монопольного становища, а також вчинення узгоджених дій у сфері державних закупівель під час проведення неконкурентних процедур державних закупівель;

7. Впровадження дієвих інструментів підтримки підприємництва. Якщо податкова система є несприятливою для розвитку господарської діяльності, то необхідно впровадити локальні механізми, які повинні компенсувати недоліки такої системи, а також частково й інші вади економіки (корупція, недосконалість ринкових інститутів, брак фінансових ресурсів тощо). Наприклад, створення ефективної системи податкових стимулів та пільгового інвестування для розвитку підприємницької діяльності;

8. Демоніполізація ринків. Монополізація ринку стала основною стратегією ведення підприємницької діяльності в нашій державі. Державницько-адміністративний монополізм та олігархічно-монополістичний капіталізм, що базуються на принципі монопольних ніш на сьогодні є реальною загрозою для конкурентоздатності України. В Україні діє ціла система адміністративних бар'єрів для розвитку конкуренції, не кажучи вже про антиконкурентні узгоджені дії. Доступ до закритих ринків без «відкатів» і хабарів практично є неможливим [10].

Сьогодні для України проблема спрощення умов ведення бізнесу — це не питання розвитку, а питання самого існування держави, тому її розв'язання має бути пріоритетом номер один. А це означає, що потрібно зробити все можливе і неможливе для ліквідації безмежної корупції та бюрократії в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування. Результатом має стати якісне та стале поліпшення бізнес-клімату в Україні, його поступове наближення до найкращих практик європейських країн.

Висновки

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що підтримка розвитку підприємництва повинна бути пріоритетним напрямом сучасної економічної політики держави. Однак в Україні реальний механізм розвитку знаходиться поки на стадії розробки. Для виправлення такого стану необхідними є якісні зміни в системі державного регулювання за рахунок включення механізмів дерегулювання та зменшення регуляторного тиску на підприємництво. Є доцільним запозичити європейський підхід до планування політики підприємницької діяльності, який базується на тому, що цільовими орієнтирами планів дій є обмежена кількість чітко виписаних кроків, що спрямовані на досягнення обмеженого переліку цілей за певним напрямком. Пріоритетом реформи дерегуляції має стати активізація підприємницької діяльності через усунення корупції та бюрократизації. Цей шлях дозволить відновити позитивну динаміку економічного розвитку та покращить умови ведення бізнесу в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Передумови та пріоритети реформування державної політики розвитку підприємництва в Україні / [Я. В. Бережний, З. С. Варналій, Т. Г. Васильців та ін.]. — Київ : НІСД, 2014. — 73 с.
2. Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2015 році» [Електронний ресурс] / [Горбулін В. П. та ін.] ; редкол. Горбулін В. П., Власюк О. С. ; Нац. ін-т стратег. дослідж. — К. : НІСД, 2015. — 679 с. — Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua/print/4433>.
3. Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна — 2020» // Урядовий кур'єр. — 2015. — 15 січня (№ 6). — С. 8
4. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» : за станом на 11.07.2015, №191-VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. — Офіц. вид. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/191-19/page>.
5. Сприятливість умов ведення бізнесу 2015 для України [Електронний ресурс] / Група всесвітнього банку Doing Business. — Режим доступу : <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreconomies/ukraine/#getting-credit>.
6. Продан О. Деретуляція чи корупція? / Оксана Продан // Дзеркало тижня. — 2013. — 19—25 жовт. (№ 38). — С. 5.
7. Прес-реліз Україна. І через рік після Майдану Україна лишається найкорумпованішою країною Європи [Електронний ресурс] / Transparency International Ukraine. — Режим доступу : <http://ti-ukraine.org/corruption-perceptions-index-2014/press-release.html>.
8. Мельник В. П. Деретулювання хозяйствования как теоретическая и практическая проблема / В. П. Мельник, Т. В. Голикова // Научные труды Донецкого национального технического университета. — Серия «Экономическая». — Донецк : ДонНТУ, 2012. — Выпуск 41. — С. 105—115.
9. Стан виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності (станом на 20 серпня 2015 року) [Електронний ресурс] / Державна регуляторна служба України. Оф. вид. — Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua/info/4566>
10. Молдован О. Якими мають бути перші кроки уряду для покращення бізнес-клімату України? [Електронний ресурс] / Олексій Молдован ; Український союз промисловців і підприємців. — Режим доступу : <http://uspp.ua/en/yakimi-mayut-buti-persh%D1%96-kroki-uryadu-dlya-pokrashhenya-b%D1%96znes-kl%D1%96matu-ukra%D1%97ni.html>.

Рекомендована кафедрою економіки підприємства і виробничого менеджменту ВНТУ

Стаття надійшла до редакції 25.09.2015

Лесько Олександр Йосипович — канд. екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту;

Глуценко Лариса Дмитрівна — канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту, e-mail: lglushenko@mail.ru;

Мещерякова Тетяна Костянтинівна — старший викладач кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту.

O. Yo. Lesko¹
L. D. Glushchenko¹
T. K. Meshcheriakova¹

Business Deregulation and Improvement of Business Conditions in Ukraine

¹Vinnitsia National Technical University

Modern tendencies and directions of deregulation of entrepreneurial activity have been investigated at legislative level. Problems providing reforms in the field of deregulation and prevent the development of enterprise have been defined. There have been offered perspective directions of improvement of terms of doing business in Ukraine.

Keywords: deregulation, government regulation, business activity, economic development, conditions for doing business.

Lesko Oleksandr Yo. — Cand. Sc. (Econ), Professor, Head of the Chair of Economics of Enterprise and Production Management;

Glushchenko Larisa D. — Cand. Sc. (Econ.), Assistant professor of the Chair of Economics of Enterprise and Production Management, e-mail: lglushenko@mail.ru;

Meshcheriakova Tetiana K. — Senior Lecturer of the Chair of Economics of Enterprise and Production Management

О. Й. Лесько¹
Л. Д. Глущенко¹
Т. К. Мещерякова¹

Дерегуляция предпринимательской деятельности и улучшения условий ведения бизнеса в Украине

¹Винницкий национальный технический университет

Исследованы современные тенденции и направления дерегуляции предпринимательской деятельности на законодательном уровне. Определены проблемы, сопровождающие реформы в сфере дерегуляции и препятствующие развитию предпринимательства. Предложены перспективные направления улучшения условий ведения бизнеса в Украине.

Ключевые слова: дерегуляция, государственное регулирование, предпринимательская деятельность, экономическое развитие, условия ведения бизнеса.

Лесько Александр Осипович — канд. экон. наук, профессор, заведующий кафедрой экономики предприятия и производственного менеджмента;

Глущенко Лариса Дмитриевна — канд. экон. наук, доцент кафедры экономики предприятия и производственного менеджмента, e-mail: lglushenko@mail.ru;

Мещерякова Татьяна Константиновна — старший преподаватель кафедры экономики предприятия и производственного менеджмента